

İÇİNDEKİLER

- 1 Ar-Ge Merkezi Fiziki Sınırları Dışında Gerçekleştirilen Test Harcamalarının Ar-Ge İndirimine Konu Edilip Edilemeyeceği Hk.
- 2 Adi Ortaklığın Sermaye Şirketine Devredilmesi
- 3 Elektrik Üretiminde Kullanılan Doğalgazın Hangi Dönemde Gider Kaydedileceği Hk.
- 4 Finansal Kiralama Yoluyla Yurt Dışındaki Firmadan Alınan Makineler İçin Yapılan Ödemelerde Stopaj
- 5 Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası
- 6 Gıda Bankacılığı Kapsamında Yapılan Bağışların İndirimi
- 7 Kaldıraçlı İşlemlerden Elde Edilen Gelir Üzerinden Stopaj Kesintisinin Yapılıp Yapılmayacağı
- 8 Kooperatif Mükellefiyeti
- 9 Menkul Sermaye İratları Üzerinden Tevkifat Yapılıp Yapılmayacağı
- 10 Merkezi Yurtdışında Bulunan Firmanın Türkiye'deki İrtibat Bürosunda Çalıştırdığı Personele Ödenen Ücretlerin İstisna Kapsamında Olup Olmadığı
- 11 Yurtdışı Şube Kazancının Vergilendirilmesi Hususu
- 12 Yurt Dışına Verilen Grafik Tasarım Hizmetinden Elde Edilen Kazancın Vergilendirilmesi Durumu
- 13 Yıl Sonu Cari Hesap Bakiyesi Hakkında Mutabık Kalındığına Dair Kağıdın Damga Vergisi
- 14 Veraseten Küçük Çocuklara İntikal Eden Gayrimenkul İçin Verilecek Beynamede İktisap Bedelinin %5'inin İndirimi
- 15 Tek Prim Ödemeli Ödüllü Hayat Sigortası Poliçelerinin Vergi Matrahından İndirimi

Hazırlayanlar: Adem YALÇIN, Mehmet SUBAŞI, Ahmet YAVUZ, İkbal BAŞ

1- Ar-Ge Merkezi Fiziki Sınırları Dışında Gerçekleştirilen Test Harcamalarının Ar-Ge İndirimine Konu Edilip Edilemeyeceği Hk.

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; 5746 sayılı Kanun kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanan Ar-Ge Merkezi bünyesinde yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri çerçevesinde, projenin devamı niteliğindeki (Projenin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilen) pilot/deneme üretimleri için, Ar-Ge Merkezi fiziki sınırları dışında (İşletme içinde veya dışında) gerçekleştirilen ilk madde ve malzeme harcamalarının anılan Kanunda yer alan Ar-Ge indirimine konu edilip edilemeyeceği hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

6 seri no.lu 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğinin "Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamalar" başlıklı 4 üncü maddesinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetleri kapsamında yapılan ve Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamalara yer verilmiş olup, ilk madde ve malzeme giderlerine ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir.

a) İlk madde ve malzeme giderleri: Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre amortisman tabii tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderler bu kapsamdadır. Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınacaktır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir. Buna göre, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde fiilen sarf edilmeyen ilk madde ve malzemelere ilişkin giderlerin Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün değildir.

Özelgeye göre, nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamalar Ar-Ge faaliyeti kapsamında olduğundan, işletme içinde veya dışında pilot üretimlerde kullanılan ilk madde ve malzemeye ilişkin giderlerin Ar-Ge indirimine konu edilmesinin mümkün olduğu ifade edilmiştir.

01.04.2022 tarih ve 93767041-125[7570406285]-41191 sayılı özelge

2- Adi Ortaklığın Sermaye Şirketine Devredilmesi

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; ticari faaliyeti nedeniyle bilanço esasına göre defter tutmakta olan şahsın (baba) ... 31/7/2021 tarihinde vefatı sonrasında varisler olarak ticari işletmenin tüm aktif ve pasifini kayıtlı değerleri üzerinden devralınmak suretiyle bu faaliyete devam etme kararı alındığı, bu kapsamda 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi çerçevesinde değer artışı kazancının doğmadığı ve vergilendirme yapılmadığı, veraseten intikal eden ve Kanun gereği adi ortaklık altında işletmeye devam edilen bu ticari işletmenin, tüm aktif ve pasifiyle birlikte 12/07/2016 tarihinde kurulan ve ortak olunan mevcut ... devredileceği belirtilerek, tüm ortakları gerçek kişilerden oluşan adi ortaklık tarafından işletilen söz konusu ticari işletmenin, yine ortak olunan bahse konu sermaye şirketine devrinin, 193 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan hüküm çerçevesinde gelir vergisine tabi olmaksızın mümkün olup olmadığı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinde; ilgili bentlerde yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artışı kazancı olduğu ifade edilmiş, anılan maddenin son fıkrasında ise; faaliyetine devam eden ticari bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticari işletmeye dahil amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılacağı ve bunlara ticari kazanç hakkındaki hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yine, anılan Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde, kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devir alan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması (Bu ortaklık payını temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır.) halinde değer artışı kazancı hesaplanmayacağı ve vergileme yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Özelgeye göre, adi ortaklığın aktif ve pasifiyle bir bütün halinde ... devredilmesi durumunda, bu devir nedeniyle Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesi hükmünden yararlanılmasının mümkün bulunduğu ifade edilmiştir.

28.04.2022 tarih ve E-62030549-120-474397 sayılı özelge

3- Elektrik Üretiminde Kullanılan Doğalgazın Hangi Dönemde Gider Kaydedileceği Hk.

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda;

-Şirket tarafından 2021/Haziran ayından itibaren serbest elektrik piyasalarında faaliyetlerine devam edildiği, ...'tan alınan doğalgazın yakıt olarak kullanılması sonucu üretilen elektriğin organize elektrik piyasalarında (gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeleme piyasası) satıldığı,

-Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği çerçevesinde piyasa işletmecisi olan ... tarafından elektrik piyasası işlemlerinin yürütüldüğü ve işletildiği, söz konusu piyasalara ilişkin referans fiyatların oluşturulduğu, işlettiği piyasaların uzlaştırma, teminat, faturalama gibi mali işlemlerinin gerçekleştirildiği ve merkezi karşı taraf hizmeti verildiği,

-Yönetmelik uyarınca satışı yapılan elektriğin miktarı, birim fiyatı, tutarı ve ... tarafından hesaplanan diğer masrafların, ilgili ayın bitimini takip eden ayın 15. gününde ... tarafından hazırlanan ve piyasa katılımcılarına gönderilen "Nihai Uzlaştırma Bildirimi" ile kesinleştiği ve nihai uzlaştırma bildiriminin ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre fatura düzenlendiği,

-Üretilen elektriğin hammaddesi olan doğalgaz alımlarının miktarı ve tutarının ise, elektrik üretiminin yapıldığı ayın son günü itibarıyla kesinleştiği ve ...tarafından ilgili ayın son günü itibarıyla şirket adına fatura düzenlendiği

belirtilerek, şirket tarafından bir ay içerisinde üretilen elektriğe ilişkin doğalgaz maliyetinin ilgili ayın son günü; ilgili ayda yapılan elektrik satışına ilişkin gelirlerin ise takip eden ayda tahakkuk etmesi sonucu, satılan elektriğe ait gelirin ve doğalgaz ile diğer değişken giderlerin hangi dönemde kurum kazancının tespitinde dikkate alınacağı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 275 inci maddesinde, imal edilen emtianın (Tam ve yarı mamul mallar) maliyet bedelinin aşağıda yazılı unsurları ihtiva ettiği ifade edilmiştir.

1.Mamulün vücuda getirilmesinde sarf olunan iptidai ve ham maddelerin bedeli;

2.Mamule isabet eden işçilik;

3.Genel imal giderlerinden mamule düşen hisse;

4.Genel idare giderlerinden mamule düşen hisse; (Bu hissenin mamulün maliyetine katılması ihtiyaridir.)

5.Ambalajlı olarak piyasaya arz edilmesi zaruri olan mamullerde ambalaj malzemesinin bedeli.

Yine aynı maddede mükelleflerin, imal ettikleri emtianın maliyet bedellerini yukarıdaki unsurları ihtiva etmek şartıyla diledikleri usulde tayin edebilecekleri ifade edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 ıncı maddesinde de, safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Özelgeye göre; elektrik satışında kurumlar vergisi yönünden tahakkuk ilgili Yönetmelik kapsamında ... tarafından nihai bedelin belirlendiği tarih itibarıyla gerçekleştiğinden, elektrik satışından elde edilen gelirin ... tarafından nihai bedelin belirlendiği dönemde kurum kazancının dikkate alınması gerektiği, öte yandan elektriğin üretiminde kullanılmak/sarf edilmek üzere ilk/ham madde olarak satın alındığı belirtilen doğalgaz da dahil olmak üzere maliyet unsurlarının aynı dönemde (satışı yapılan elektriğin ... tarafından nihai bedelin belirlendiği dönemde) kurum kazancının tespitinde dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

08.04.2022 tarih ve E-64597866-125[6]-6418 sayılı özelge

4- Finansal Kiralama Yoluyla Yurt Dışındaki Firmadan Alınan Makineler İçin Yapılan Ödemelerde Stopaj

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; yatırım teşvik belgesi kapsamında yurt dışındaki bir finansal kiralama şirketinden finansal kiralama yoluyla temin edilecek olan makina/teçhizata ilişkin olarak yurtdışına yapılacak finansal kira ödemelerinin 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca tabi olacağı tevkifat oranı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinde, dar mükellefiyete tâbi kurumların maddede bentler halinde sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükmüne yer verilmiş olup maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde gayrimenkul sermaye iratlarından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır. 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca gayrimenkul sermaye iratları üzerinden yapılacak kurumlar vergisi kesintisi oranı, mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamındaki faaliyetlerden sağlanacak gayrimenkul sermaye iratlarından % 1, diğerlerinden % 20 olarak belirlenmiştir.

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tüketici Finansman Şirketleri Kanununun "Yurt dışından yapılacak finansal kiralama" başlıklı 21 inci maddesinde, yurt dışından yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin Finansal Kurumlar Birliği tarafından tescil edileceği, yurt dışından yapılacak finansal kiralamalara ilişkin usul ve esasların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun uygun görüşü alınmak suretiyle Finansal Kurumlar Birliği tarafından belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Özelgeye göre, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan bir finansal kiralama şirketiyle makine ve teçhizat teminine/kiralanmasına yönelik yapılan finansal kiralama sözleşmesinin, 6361 sayılı Kanun ve bu Kanun çerçevesinde yayımlanan ikincil mevzuat uyarınca yurt dışında mukim firmalarca gerçekleştirilen finansal kiralama sözleşmeleri için aranan şartları sağlayarak Finansal Kurumlar Birliğince tescil edilmesi şartıyla, yurt dışında mukim finansal kiralama şirketine bu sözleşme kapsamında yapılacak ödemeler üzerinden 2009/14593 sayılı Karar kapsamında kesinti suretiyle ödenecek kurumlar vergisi oranı % 1 olarak uygulanması gerektiği, öte yandan, söz konusu şartların sağlanmaması halinde, yurt dışında yerleşik kuruma yapılacak ödemeler üzerinden % 20 oranında kurumlar vergisi kesintisi uygulanması, ancak vergi kesintisi oranının tespitinde ilgili ülke ile imzalanmış Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması hükümlerinin ayrıca dikkate alınmasının gerektiği ifade edilmiştir.

08.04.2022 tarih ve E-31435689-125-54973 sayılı özelge

5- Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; 12/3/2020 tarihi itibari ile taşeronluk hizmetleri olarak "Isı, Ses veya Titreşim Yalıtımı ile Diğer İnşaat Tesisatı İşleri" faaliyetine başladığı, genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanmak üzere müracaatta bulunulduğu ancak işçi çalıştırılmamasından dolayı söz konusu istisnadan faydalanılamayacağı bildirildiği, ancak 6/2/2021 tarihi itibariyle işçi çalıştırmaya başladığı belirtilerek, genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanıp faydalanılamayacağı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası" başlıklı mükerrer 20 nci maddesinde; ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmının, kanunda yer alan şartlarla gelir vergisinden müstesna olduğu hüküm altına alınmıştır.

292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "İstisnadan Faydalanacaklar ve Faydalanma Şartları" başlıklı 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında istisnadan yararlanma şartlarının aşağıdaki gibi olduğu ifade edilmiştir.

- 1) İstisnadan yararlanılabilmesi için mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması veya kendi işinde bilfiil çalışmadığı durumlarda ise işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi gerekmektedir.
- 2) Bir şahsın kendi işinde bilfiil çalışması, işinde ve bu işin gerektirdiği konularda fikri ve bedeni bir mesai sarf etmesidir.
- 3) İşte bilfiil çalışılmasa dahi iş sahibi tarafından işin sevk ve idaresinin kendi elinde tutulması, işin yürütülmesiyle ilgili kararların alınması, planlanması veya denetiminin yapılması gibi durumlarda da istisna şartı ihlal edilmiş olmaz.
- 4) Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi şartını sağlayan mükelleflerin, faaliyetin yürütülebilmesi için çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırması istisna şartını bozamaz.
- 5) Seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici sürelerde fiilen işin başında bulunulmaması halinde de söz konusu şart ihlal edilmiş olmaz.

Diğer taraftan, özelge talep eden mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesi müdürlüğünce yapılan yoklama ve diğer tespitlerde; mükellefin kendi ikametgâh adresinde faaliyette bulunduğu ve herhangi bir ustalık belgesinin bulunmadığı ve işlerin başkası tarafından (babası) yapılacağına beyan edildiği ve işçi olarak çalıştırılan kişinin ise başkası (babası) olduğu tespit edilmiştir.

Özelgeye göre; mükellef nezdinde yapılan yoklamalar ve diğer tespitler neticesinde, söz konusu işte bilfiil çalışmadığı ve gerek işin sevk ve idaresinin gerekse işin yürütülmesiyle ilgili kararların alınmasının, planlanmasının ve işin yapılmasının başkası tarafından yapıldığının tespit edilmesi nedeniyle Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesindeki " Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi" şartının ihlalinden dolayı anılan istisna hükmünden yararlanılmasının mümkün bulunmadığı ifade edilmiştir.

21.03.2022 tarih ve E-11355271-120[mük202021/]-18411 sayılı özelge

6-Gıda Bankacılığı Kapsamında Yapılan Bağışların İndirimi

Özelge başvurusuna konu edilen olayda; yurt dışından depo teslimi olarak alınan malzemelerin gıda bankacılığı kapsamında bir derneğin yurt dışı temsilciliğine bağışlanarak yine yurt dışında teslim edeceği, karşılığında dernek adına fatura düzenleneceği ve yapılan yardım için ilgili dernekten makbuz alınacağı belirtilerek; yardım malzemelerinin alım maliyetinin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40'ncı maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında şirketin safi kazancının tespitinde gider olarak indirilip indirilemeyeceği konusunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde; fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelinin safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca gıda bankacılığı kapsamında yapılacak bağışlara ilişkin usul ve esaslar 251 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirlenmiş olup, söz konusu tebliğde dernek veya vakıfların kendi mevzuatlarında öngördüğü belgeleri düzenleyerek bağış yapanlara bir örneğinin verileceği ve ticari işletmeye dahil malların bağışlanması durumunda bu malların maliyet bedelinin Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesi çerçevesinde gider kaydedileceği belirtilmiştir.

Özelgeye göre; şirketin fakirlere yardım amacıyla gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında yurt dışında depo teslimi olarak gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan derneğe bağışlanması halinde söz konusu maddelerin maliyet bedellerinin, ilgili oldukları dönem kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınmasının mümkün olduğu ifade edilmiştir.

13.04.2022 tarih ve 38418978-120[89-2022/4]-170196 sayılı özelge

7-Kaldıraçlı İşlemlerden Elde Edilen Gelir Üzerinden Stopaj Kesintisinin Yapılıp Yapılmayacağı

Özelge başvurusuna konu edilen olayda; 256 sayılı Kanunun 19. maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun geçici 67. maddesine eklenen hüküm neticesinde 01.01.2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldıraçlı işlemlerden gelir elde eden dar mükellef gerçek kişiler, dar mükellef kurumlar ve tam mükellef kurumlar için herhangi bir stopaj kesintisinin yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67'nci maddesinin; (1) numaralı fıkrasında; "Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla; alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark, alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ve itfa bedeli arasındaki fark, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan), aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yaparlar." şeklinde belirtilerek, aynı maddenin; (13) numaralı fıkrasında ise; "Bu maddede geçen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye'de ihraç edilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulunca kayda alınmış

ve/veya Türkiye'de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerinince ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder.” açıklamalarına yer verilmiştir.

Özelgeye göre; 1/1/2021 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldırıcı işlemlere ilişkin sözleşmelerin, geçici 67'nci madde kapsamına alınarak tevkif suretiyle vergilendirilmesi ve gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, anılan madde kapsamında yapılacak tevkifata etkisinin bulunmadığı ifade edilmiştir.

13.04.2022 tarih ve E-62030549-120[Geç.67-2021/790]-411821 sayılı özelge

8-Kooperatif Mükellefiyeti

Özelge başvurusuna konu edilen olayda; site işletme kooperatifi bulunduğu, kira gelirinden dolayı iktisadi işletme kurulduğu, faturalandırmaya ait her türlü işlemlerin iktisadi işletme üzerinden yapıldığı ve kooperatif ile iktisadi işletme kayıtlarının ayrı olarak tutulduğu, kooperatif adına kayıtlı arsanın müteahhit firma ile anlaşarak kat karşılığı olarak verildiği ve 2 adet mesken alınıp bunların da kiraya verileceği belirtilerek, kooperatifin sahip olacağı meskenlerin kiraya verme, faturalandırma, hesaplanan ve indirilecek KDV beyan işlemlerinin kooperatif adına mı yoksa iktisadi işletme adına mı yapılması gerektiği hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde; kurumlar vergisinden muaf kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme oluşmuş kabul edileceği ve bu işlemlerden elde edilen kazançların kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisine tabi tutulacağı belirtilmiştir. İlgili tebliğin “Kooperatif gelirlerinin sadece taşınmaz kira gelirlerinden ve mevduat faizlerinden oluşması halinde beyan” başlıklı bölümünde ise, "Kooperatiflerin taşınmazlarını kiraya vermeleri ortak dışı işlem olarak değerlendirileceğinden, kooperatif tüzel kişiliğine bağlı olduğu kabul edilen iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir. Ancak, bu iktisadi işletmelerin başkaca gelir getirici faaliyetinin bulunmaması ve gelirlerinin sadece vergi kesintisine tabi tutulmuş taşınmaz kira gelirleri ile vergi kesintisine tabi tutulan mevduat faizlerinden ibaret olması halinde, kurumlar vergisi beyannamesi (geçici vergi beyannameleri dahil) vermelerine gerek bulunmamaktadır. Yapılan vergi kesintileri nihai vergileme olacaktır.” şeklinde hüküm altına alınmıştır.

Özelgeye göre; kat karşılığı inşaat sözleşmesine istinaden teslim alınan 2 adet taşınmazın mesken olarak kiraya verilmesi ortak dışı işlem olarak değerlendirileceği, söz konusu

taşınmazların mesken olarak kiraya verilmesinden elde edilen kira gelirlerinin ise daha önce kurulmuş olduğu belirtilen iktisadi işletmenin kurum kazancına dahil edilerek kurumlar vergisine tabi tutulması gerektiği ifade edilmiştir.

Katma Değer Vergisi yönünden ise, kooperatife ait arsanın, mutata olarak alım satımı yapılan veya kiraya verilen taşınmaz kapsamında olmaması ve en az iki tam yıl süreyle kooperatif aktifinde yer alması koşuluyla, arsa karşılığı inşaat işi kapsamında müteahhide tesliminin KDV Kanununun 17/4-r maddesi kapsamında istisna olduğu, aksi halde bu teslimler için genel hükümler çerçevesinde KDV hesaplanması gerektiği, söz konusu vergiye ilişkin işlemlerin kooperatif mükellefiyeti üzerinden yürütülmesi gerektiği ifade edilmiştir.

25.04.2022 tarih ve 96620903-125.02.02-83970 sayılı özelge

9-Menkul Sermaye İratları Üzerinden Tevkifat Yapılıp Yapılmayacağı

Özelge başvurusuna konu edilen olayda; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Konferansı Örgütü arasında imzalanan ve anlaşma gereğince; İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin tüm dolaysız vergilerden muaf tutulduğu belirtilmiş ve bu kurumun bankadan elde ettiği Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamındaki gelirlerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlıktan görüşü talep edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma" başlıklı 90. maddesinde; Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmü bulunmaktadır.

Özelgeye göre, usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmanın anılan maddesi kapsamında bütün dolaysız vergilerden bağışık tutulan İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin, Gelir Vergisi Kanununun geçici 67. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında elde ettiği gelirler üzerinden vergi tevkifatı yapılmaması gerektiği ifade edilmiştir.

27.04.2022 tarih ve E-64597866-120[Geçici-67]-7589 sayılı özelge

10-Merkezi Yurtdışında Bulunan Firmanın Türkiye'deki İrtibat Bürosunda Çalıştırdığı Personele Ödenen Ücretlerin İstisna Kapsamında Olup Olmadığı

Özelge başvurusuna konu edilen olayda; merkezi yurtdışında bulunan firmanın Türkiye'de irtibat bürosu olarak "pazar araştırması, teknik destek, haberleşme ve bilgi aktarımı" faaliyetinde bulunduğu, büro harcamalarının tümü ve çalışanların maaşlarını yurt dışından getirilen dövizlerin bankada Türk Lirasına çevrilmesi ve ilgili personelin hesaplarına transfer edilmesi suretiyle ödendiği, döviz bozdurulmasına ilişkin dekontların ücret bordrosuna eklendiği belirtilmiş ve personelin iş sözleşmelerinde, ücretlerin Türk Lirası olarak belirlenmesinin Gelir Vergisi Kanununun 23'üncü maddesinin 14/1-a bendinde yer alan istisnadan yararlanmaya engel teşkil edip etmeyeceği konusunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesi ve 147 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin ilgili hükümleri uyarınca; kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tâbi kurumların bünyesinde çalışan hizmet erbabına ödenen ücretlere istisna uygulanabilmesi için;

- Türkiye' de hizmet arz eden gerçek kişinin bağlı olduğu işverenin dar mükellef kurum olması, bu kurumun da Türkiye' de kazanç elde edecek şekilde faaliyette bulunmaması,
- Dar mükellef kurumda çalışan kişinin hizmet erbabı ve yapılan ödemenin de ücret niteliğinde olması,
- Dar mükellef kurumun Türkiye'deki personeline yapılacak ödemenin bu kurumun yurt dışı kazançlarından karşılanması,
- Ücretin döviz olarak ödenmesi,
- Ödenen ücretin dar mükellef kurumun Türkiye'deki hesaplarına gider olarak kaydedilmemesi, şartlarının bir arada mevcut olması gerekmektedir.

İrtibat bürosunda çalışan personele ödenecek ücretler, Gelir Vergisi Kanununun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (14/a) numaralı bendinde sayılan tüm şartların varlığı halinde gelir vergisinden istisna olup, söz konusu ücret ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkifat yapılmayacaktır.

Özelgeye göre, çalışanlara yapılan ücret ödemelerinin yurt dışından gelen dövizlerle karşılanması şart olup bu ödemelerin çalışanlara, döviz olarak veya bu dövizlerin yetkili bankalarda bozdurulmak suretiyle Türk Lirası olarak yapılmasının mümkün olduğu, ödemelerin Türk Lirası olarak yapıldığı durumda, döviz bozdurulması ile ilgili belgelerin ücret bordrolarına eklenmesi gerektiği, ücret ödemelerinin yurt dışından getirilen dövizlerle karşılanması kaydıyla, şirket çalışanlarıyla yapılan hizmet sözleşmelerinde ücretlerin Türk

Lirası cinsinden belirlenmesi ve bu ücretlerin çalışanlara Türk Lirası olarak ödenmesinin, anılan istisnadan faydalanılmasına engel teşkil etmeyeceği ifade edilmiştir.

15.04.2022 ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-120.03.05.06[23-2017/3]-201082 sayılı özelge

11- Yurtdışı Şube Kazancının Vergilendirilmesi Hususu

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; yurt içinde personel taşıma ve araç kiralama faaliyetiyle iştigal eden, Pakistan'da ise şubesi vasıtasıyla taşımacılık faaliyetinde bulunan mükellefin, yurtdışındaki kazancının Türkiye'de geçerli olan kurumlar vergisi oranından daha yüksek oranda %30 olarak vergilendirildiği, yurtdışında ödenen %30 verginin Türkiye'de cari dönem kurumlar vergisi oranına isabet eden kısmının kurumlar vergisinden mahsup edildiği, Pakistan şubesinde ödemiş olduğu kurumlar vergisinin ülkemizdeki cari kurumlar vergisi oranını aşan kısmının ise Türkiye'de tahakkuk eden kurumlar vergisinden mahsup edilip edilemeyeceği ya da gider hesaplarına alınıp alınamayacağı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanununun "Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Mahsubu" başlıklı 33'üncü maddesinde; yabancı ülkelerde elde edilerek Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlardan mahallinde ödenen kurumlar vergisi ve benzeri vergilerin Türkiye'de bu kazançlar üzerinden tarh olunan kurumlar vergisinden indirilebileceği, yurt dışı kazançlar üzerinden Türkiye'de tarh olunacak vergilere mahsup edilebilecek tutarın, hiç bir surette yurt dışında elde edilen kazançlara Kanunun 32'nci maddesinde belirtilen kurumlar vergisi oranının uygulanmasıyla bulunacak tutardan fazla olamayacağı hükme bağlanmıştır.

Özelgeye göre, Türkiye'de kurumlar vergisinden istisna olmamak kaydıyla mükellefin Pakistan'da bulunan şubesinden elde edilen kazançlar üzerinden Pakistan'da ödenen kurumlar vergisi ve benzeri vergilerin, bu kazançlara Türkiye'deki kurumlar vergisi oranının uygulanmasıyla bulunacak tutara kadar olan kısmının, Kurumlar Vergisi Kanununun 33'üncü maddesi gereğince beyanname üzerinde vergiden mahsup edilmesinin mümkün olduğu, söz konusu tutarı aşan kısmının ise kurumlar vergisinden mahsup edilemeyeceği ve yasal sınırı aşan bu verginin Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında indirilebilecek giderler arasında sayılmadığından, kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacağı ifade edilmiştir.

21/04/2022 tarih ve 62030549-125[30-2018/18]-443107 sayılı özelge

12-Yurt Dışına Verilen Grafik Tasarım Hizmetinden Elde Edilen Kazancın Vergilendirilmesi Durumu

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; mükellefin internet siteleri üzerinden grafik tasarımı, içerik satışı ve illüstrasyon çalışmaları yapan bir şirkete hizmet verdiği, verdiği hizmetten yurt dışında bulunan kişi ve kurumların faydalandığı ve ödemelerin de döviz olarak hesabına geldiği belirtilerek, tasarım hizmeti faaliyetine ilişkin elde ettiği kazancın Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının 13 numaralı bendi kapsamında gelir vergisi matrahından indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun "Diğer İndirimler" başlıklı 89 uncu maddesinde, gelir vergisi mükelleflerinin yıllık beyanname ile beyan edecekleri gelirlere indirim konusu yapılabilecekler sayılmış olup, söz konusu maddenin 13 numaralı bendinde; Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanan tasarım, faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'sinin matrahtan indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Özelgeye göre, yapılan tetkik neticesinde mükellefin faaliyet konusunun "Uzmanlaşmış Grafik Tasarımcılarının Faaliyetleri" olduğu ve ayrıca 18/5/2021 tarih ve 1660827853 kodlu işe başlama yoklamasına bakıldığında mükellefin faaliyetini grafik tasarım faaliyeti olarak beyan ettiği anlaşılmış olup söz konusu faaliyetin, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89'uncu maddesinin birinci fıkrasının 13 numaralı bendinde sayılan faaliyetler arasında yer alması nedeniyle, bu faaliyetlerden elde edilen kazancın %50' sinin, gelir vergisi matrahının tespitinde yıllık gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirden indirilmesinde bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

24/03/2022 tarih ve 62030549-120[89-2021/728]-325092 sayılı özelge

13-Yıl Sonu Cari Hesap Bakiyesi Hakkında Mutabık Kalındığına Dair Kağıdın Damga Vergisi

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; mükellefin müşterileri ve tedarikçileri arasında belirli tarihlerde ve yılsonlarında fatura ve/veya ödeme kayıtlarında hata bulunup bulunmadığının tespiti için düzenlenen ve imzalanan cari hesap bakiyesine ait mutabakat belgelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin imza edenler olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I- Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden, mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin nispi damga vergisine tabi olduğu hükmü yer almaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun "Cari Hesap" başlıklı altıncı kısmının 94 üncü maddesinde, sözleşme veya ticari teamül uyarınca, belirli hesap devreleri sonunda devre hesabının kapatılacağı ve alacak ile borç kalemleri arasındaki farkın belirleneceği, hesap devresi hakkında sözleşme veya ticari teamül yoksa, her takvim yılının son günü taraflarca hesabın kapatılması günü olarak kabul edilmiş sayılacağı, saptanan artan tutarı gösteren cetveli alan tarafın, aldığı tarihten itibaren bir ay içinde, noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza içeren bir yazıyla itirazda bulunmamışsa, bakiyeyi kabul etmiş sayılacağı hükmü yer almaktadır.

Özelgeye göre, mükellefin özelge talep formunun ekinde yer alan kağıdın incelenmesinden söz konusu kağıdın, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 94'üncü maddesi kapsamında yıl sonunda şirket nezdindeki cari hesap borç bakiyesi konusunda karşı taraf ile mutabık kalınması için düzenlendiği, belirli bir taahhüt içermediği, herhangi bir sözleşmeye de atıf yapmadığı anlaşıldığından, Damga Vergisi Kanununa ekli 1 sayılı tabloda yazılı kağıtlar mahiyetinde bulunmayan söz konusu kağıdın damga vergisine tabi tutulmaması gerektiği ifade edilmiştir.

24/02/2022 tarih ve 90792880-155.01.01.01[95]-89201 sayılı özelge

14- Veraseten Küçük Çocuklara İntikal Eden Gayrimenkul İçin Verilecek Beyannameye İktisap Bedelinin %5'inin İndirimi.

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; mükellefin velisi bulunduğu iki çocuğuna, boşanmış olduğu müteveffa eşi tarafından veraset ve intikal vergisi ödenmiş bulunan gayrimenkulün intikal ettiği ve söz konusu gayrimenkulden kira geliri elde edilmekte olduğu belirtilerek, söz konusu gayrimenkul üzerinden elde edilen kira gelirine ilişkin olarak verilen yıllık gelir vergisi beyannamesinde, iktisap tarihinden itibaren beş yıl süre ile iktisap bedelinin %5'inin indirim konusu yapıp yapılamayacağı ile düzeltme beyannamesi verilmesinin gerekmesi halinde, reşit olmayan çocuklar adına kanuni temsilci sıfatıyla ve "Hazır Beyan

Sistemi" üzerinden mükellef tarafından düzeltme beyannamesi verilip verilmeyeceği hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 70'inci maddesinde; maddede bentler halinde sayılan mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratların gayrimenkul sermaye iradı olduğu hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanununun 74'üncü maddesinde; safi iradın bulunması için, 21'inci maddeye göre istisna edilen gayrisafi hasıllata isabet edenler hariç olmak üzere gayrisafi hasıllattan konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkulün iktisap yılından itibaren beş yıl süre ile iktisap bedelinin %5'inin indirilebileceği hükme bağlanmıştır. Mezkûr Kanunun "Tarhiyatın Muhatabı" başlıklı 107'nci maddesinde ise, küçüklerle kısıtlılarda, bunların nam ve hesabına kanuni temsilcilerinin tarhiyata muhatap tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Özelgeye göre, mükellefin müteveffa eşinden, velayeti altında bulunan iki çocuğuna, veraset yoluyla intikal etmiş bulunan gayrimenkulün kiraya verilmesinden elde edilen gayrimenkul sermaye iradının beyanında, söz konusu gayrimenkulün, ivazsız olarak intikal etmiş olması yani mirasçı çocuklara ilişkin iktisap bedelinin sıfır "0" olması nedeniyle Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi uyarınca, müteveffa eşe ilişkin iktisap bedelinin %5'i oranındaki indirimin yapılabilmesinin mümkün bulunmadığı ifade edilmiştir.

28/03/2022 tarih ve 84098128-120.05.05.01[74-2021/2]-163313 sayılı özelge

15- Tek Prim Ödemeli Ödüllü Hayat Sigortası Poliçelerinin Vergi Matrahından İndirimi

Mükellef tarafından özelge başvurusuna konu edilen olayda; mükellefin ... Emeklilik ve Hayat A.Ş.' den 5 yıllık tek prim ödemeli ödüllü hayat sigortası yaptırdığı, hayat sigortasına yaptığı ödemenin gelir vergisinden düşülmesi için çalışmakta olduğunuz işyerine başvuru yaptığı ancak işyeri tarafından gelir vergisinden düşülmediği belirtilerek mükellef tarafından yapılan ödemenin gelir vergisi matrahından indirilip indirilemeyeceği hususunda Başkanlıktan görüş talep edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 63'üncü maddesinin birinci fıkrasında, ücretin gerçek safi değerinin işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından, aynı maddede 1 ila 5'inci bentlerde sayılan indirimler yapıldıktan sonra kalan miktar olduğu hükme bağlanmış olup, söz konusu fıkranın 3 üncü bendinde ise sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından

ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin matrahtan indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

28437 sayılı Hayat Grubu Sigortaları Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde, birikim priminin; hayat grubu sigortalarında, risk primi hesabına bağlı olmaksızın, yatırım amacıyla alınan miktarı, hayat grubu sigortalarının, hayat sigortası, evlilik/doğum sigortası, sermaye itfa sigortası ve yatırım fonlu sigortalarını, risk priminin, ölüm ve/veya yaşama ihtimallerine bağlı teminatlar ile ek olarak ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet, işsizlik ve tehlikeli hastalıklar gibi teminatların da verildiği sigortalar için sigortalıların yaşlarına ve riski etkileyen diğer kişisel özelliklerine göre hesaplanan primi, ifade ettiği belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde, hayat sigortasının ölüm ve/veya yaşama ihtimallerine bağlı teminatlar ile bunlara bağlı ek teminatların verilebileceği, ürünün özelliğine göre birikim priminin de alınabileceği ve tazminat ve/veya birikimlerin belirli bir tutarda ya da prim iadesi veya irat şeklinde ödenebileceği hayat grubu sigorta branşı olduğu hüküm altına alınmıştır.

Özelgeye göre, mükellefin ibraz ettiği sigorta poliçesi tahsilat makbuzunun incelenmesinden, sigorta türünün birikim primi içermeyen 5 yıllık tek prim ödemeli ödüllü hayat sigortası ürünü olduğu anlaşıldığından, söz konusu poliçe kapsamında ödenecek primlerinin tamamının, Gelir Vergisi Kanununun 63'üncü maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde yer alan sınırlamalar göz önünde bulundurulmak koşuluyla ücret matrahının hesabında indirim olarak dikkate alınması mümkün bulunduğu ve 5 yıllık sigorta primini toplu olarak ödenmesi nedeniyle, söz konu hayat sigortasına ait ödeme belgesinin mükellefin bağlı olduğu kuruma ibraz edilmesi şartıyla, ibraz edilen ay da dahil olmak üzere kalan ay sayısı toplamına bölünerek hesaplanan aylık prim tutarının, her aya ilişkin indirilebilecek azami tutarı ve yıllık asgari ücret tutarını geçmemek kaydıyla ücret matrahından indirim konusu yapılmasında bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

12/04/2022 tarih ve 11355271-120[63/2021/2]-24598 sayılı özelge